

— Защо ли? — баба Тонка скръства ржцетѣ на мъртвеца, опитва се да затвори очите му и после застава предъ запието. Тя е странно спокойна; само много е бледа и гласътъ и леко трепери:

— Станалъ е комита за правдина. Таквотъ му било сърдцето. Юнашко сърдце! Не се е плашилъ отъ смъртта и затова е станалъ комита! Научи му името и си го запомни. Като този юнакъ не се раждатъ всѣки денъ.

Турчинътъ я гледа смяянъ. Той ту бледнѣе, ту яростно пламва. Какво да ѝ направи. Една жена, една баба, а тъй дръзко говори! Тя е „башъ комитата“, помисля Мехмедъ чаушъ и му се ще нея да простре върху одъра. Тамъ ѝ е мястото щомъ се осмѣлява тъй да говори и да учи хората на бунтъ противъ падишаха.

Баба Тонка го наблюдава и преди да му даде време да се опомни, подава му шишето съ ракия и съвсемъ любезно, съвсемъ съ другъ гласъ го кани:

— Пийни си, Мехмедъ чаушъ. Пийни си и кажи: Богъ да прости!

*

Баба Тонка знае името на умрѣлия комита. Помолила Мехмедъ чаушъ да разпита и да ѝ каже. Турчинътъ я запиталъ защо ѝ е да знае името на единъ царски душманинъ. Такъвъ билъ законътъ, пояснила баба Тонка. По християнския законъ попътъ трѣбвало да знае името на умрѣлия, та да го поменава въ молитвата. Ако не му споменя името, опѣлото не се хващало, умрѣлиятъ се вамирясвалъ и ходѣлъ да отмъщава на тия, дето сѫ го уморили. Мехмедъ чаушъ побледнѣлъ, погла-